

Pályázati felhívás az Európai Örökség címre történő felterjesztés elnyerésére

A cím uniós kiválasztási és ellenőrzési szabályait az Európai Örökség címre vonatkozó európai uniós fellépés létrehozásáról szóló, 2011. november 16-i 1194/2011/EU európai parlamenti és tanácsi határozat (a továbbiakban: EU határozat), valamint az Európai örökség cím elnyerésére pályázó helyszínek nemzeti szintű előzetes kiválasztására vonatkozó eljárási szabályokról szóló [52/2013. \(VII.15.\) EMMI rendelet](#) tartalmazza. A címre pályázó helyszíneknek szánt útmutatóban az eljárásokkal kapcsolatban további magyarázat olvasható.

Az Európai Örökség cím különbözik a kulturális örökség területén meglévő más kezdeményezésektől, mint pl. az UNESCO Világörökség Listájától, vagy az Európa Tanács kulturális útvonalaitól, amennyiben: - a címet csak olyan helyszínek viselhetik, amelyek Európa és/vagy az Európai Uniót létrehozó integráció történetében kulcsszerepet játszottak;

- nem a helyszín szépsége vagy építészeti érdeme, hanem szimbolikus értéke számít;
- nem a helyszínek megőrzését, hanem az ott folytatott tevékenységek és oktatási vetület áll a középpontban, különös tekintettel a fiatalokra;
- elősegíti és erősíti a címet viselő helyszínek közötti kapcsolatokat, az egymástól történő tanulás érdekében, új lendületet adva a címet viselő helyszíneknek.

A nemzeti szinten kiválasztott pályázataikat a tagállamok az EU határozattal szabályozott ütemterv szerint terjeszthetik elő az Európai Örökség címre, amelyekről az Európai Bizottság szakértői testülete dönt. Az Európai Bizottság számára felterjesztendő hazai helyszínek kiválasztása érdekében a miniszter pályázatot ír ki, az Európai Örökség címre történő 2019. évi felterjesztés elnyerésére.

A pályázaton az egyes helyszínek önállóan, továbbá nemzeti tematikus helyszínekként, illetve transznacionális helyszínekként indulhatnak.

A nemzeti tematikus helyszín(ek) egy tagállam több helyszínéből áll, amelyeknek a közös néven benyújtott pályázataikban az ugyanazon helyszínekre vonatkozó egyéni pályázatokhoz képest európai hozzáadott értéket kell képviselniük, világossá téve a tematikus kapcsolatot az egyes helyszínek között. A nemzeti tematikus helyszínekként történő együttműködés esetében az egyes helyszínek, vagy azok kezelő szervezetei számára kedvezőbbek lehetnek a feltételek a cím célkitűzéseinek megvalósításához, együttesen megfelelő szervezeti kapacitással hajthatják végre az ehhez hozzájáruló tevékenységeket, mint például a szimbolikus érték, szellemiség kiemelése, az ismertség növelése, a gazdasági és fenntartható fejlődéshez való hozzájárulás, tapasztalatok és legjobb gyakorlatok megosztásának elősegítése.

A transznacionális helyszínek - egy helyszín több államot érintő kiterjedése, vagy több tagállam helyszínei - közös nevezésükben egy adott témára összepontosítanak, mely hozzájárul a cím célkitűzéseinek megvalósításához, többek között a kultúrák közötti párbeszéd élénkítéséhez, a többnyelvűség és a sokszínűség iránti megbecsülés megerősítéséhez az európai polgárokban, továbbá az Európai Unióhoz való tartozás érzésének hangsúlyozásához, különösen a fiatalok számára.

Fogalmak

Helyszín: Az adott helyhez kötődő műemlékek, természeti, víz alatti, régészeti, ipari vagy városi helyszínek, kultúrtájak, emlékhelyek, kulturális javak és tárgyak, valamint egy adott helyszínhez kapcsolódó szellemi örökség, beleértve a kortárs örökséget is.

Transznacionális helyszín:

a) különböző tagállamokban található helyszínek, amelyek közös pályázat benyújtása érdekében valamely meghatározott témára összpontosítanak, vagy

b) a legalább két tagállam területén elhelyezkedő helyszín.

Nemzeti tematikus helyszín: ugyanazon tagállamban található helyszínek, amelyek közös pályázat benyújtása érdekében valamely meghatározott témára összpontosítanak.

Pályázók köre Pályázatot nyújthatnak be a helyszínek tulajdonosai, vagyonkezelői vagy az azokkal megállapodást kötött szervezetek, vagy ezek hiányában a helyszín szellemiségéhez kötődő szervezetek.

A nemzeti tematikus helyszín esetében a koordinátorként kijelölt helyszín nyújthatja be a közös pályázatot.

A transznacionális helyszín esetében jelen pályázat keretében magyarországi helyszín csak akkor nyújthat be pályázatot, amennyiben e helyszín a transznacionális pályázat koordinátora.

Pályázat benyújtásának módja Pályázni a mellékelt, az Európai Bizottság által készített és közzétett, a nevezett helyszín típusának megfelelő pályázati formanyomtatvány kitöltésével és benyújtásával lehet.

A pályázatot elektronikus és postai úton is meg kell küldeni az alábbi címre és e-mail-címre:

Postacím: Társadalmi és Örökségvédelmi Ügyekért, valamint Kiemelt Kulturális Beruházásokért Felelős Helyettes Államtitkárság Kulturális Örökségvédelmi és Kiemelt Fejlesztési Főosztály Világörökségi Osztály 1357 Budapest, Pf. 6

E-mail: anna.vagasi-kovacs@me.gov.hu és anna.puskas@me.gov.hu

A borítékon és az e-mailben tárgyként az EÖc hivatkozás megjelölése szükséges.

A pályázat benyújtásának nyelve magyar. Amennyiben a helyszín kiválasztásra kerül, a pályázó köteles gondoskodni a pályázat angol nyelvre fordításáról.

A pályázat terjedelme - lehetőség szerint - képekkel és a térképekkel együtt ne haladja meg a 30 oldalt (Times New Roman betűtípus, 12-es betűméret).

Határidő

A pályázatok benyújtásának határideje: 2018. június 30. A késedelmesen benyújtott pályázat elutasításra kerül.

Hiánypótlás

Hiányosan beadott pályázat esetén a pályázó 15 napon belül köteles a hiánypótlási felhívásnak eleget tenni. Ha a pályázó ennek a megadott határidőn belül nem, vagy nem a hiánypótlási felszólításban foglaltak szerint tesz eleget, a pályázat a rendelkezésre álló dokumentum alapján kerül elbírálásra; amennyiben az nem lehetséges, a pályázat elutasításra kerül.

A pályázatok értékelése, kiválasztási szempontok

A pályázatokat a formai értékelést követően, a miniszter által felkért tagokból álló szakértői tanácsadó testület értékeli. A testület értékelése az EU határozatban meghatározott célkitűzések figyelembevételével, valamint az EU határozat 7. cikkében megjelölt alábbi szempontok alapján történik:

a) A címre pályázó helyszín olyan hely, amely szimbolikus európai értéket képvisel, és jelentős szerepet töltött be Európa történelmében és kultúrájában és/vagy az Unió építésében. A címre pályázó helyszíneknek így az alábbi kritériumok közül egynek vagy többnek a teljesülését kell igazolniuk:

- határokon átnyúló vagy páneurópai jelleg: hatásuk és vonzerejük miként terjed túl egy adott tagállam nemzeti határain;
- helyük és szerepük az európai történelemben és az európai integrációban, kapcsolódásuk jelentős európai eseményekhez, személyekhez vagy mozgalmakhoz;
- helyük és szerepük az európai integráció alapjául szolgáló közös értékek kialakításában és előmozdításában.

b) A címre pályázó helyszínek projektet nyújtanak be, amelynek végrehajtását legkésőbb a kijelölés évében kezdik meg, és amely az alábbi elemeket tartalmazza:

- a helyszín európai jelentőségének tudatosítása, az európai közönség megszólítása, mindenekelőtt megfelelő tájékoztató tevékenységek, táblák elhelyezése és személyzeti képzés révén;
- olyan oktatási tevékenységek szervezése, különösen a fiatalok számára, amelyek hozzájárulnak Európa közös történelmének és közös, mégis különböző örökségének mélyebb megértéséhez, és amelyek erősítik az összetartozás érzését;
- a többnyelvűség népszerűsítése és a helyszínek megismerhetőségének elősegítése több uniós nyelv használatával;
- részvétel a címben részesülő helyszínek hálózatának tevékenységeiben a tapasztalatok megosztása és közös projektek kezdeményezése céljából;
- az érintett helyszín európai szintű ismertségének és vonzerejének növelése, többek között a korszerű technológiák, valamint a digitális és interaktív eszközök nyújtotta lehetőségek kiaknázása, illetve az egyéb európai kezdeményezések és e fellépés közötti szinergiák kialakítása révén. Ha a helyszín sajátosságai lehetővé teszik, érdemes olyan művészeti és kulturális tevékenységeket szervezni, amelyek elősegítik az európai kulturális szakemberek, művészek és gyűjtemények mobilitását, ösztönzik a kultúrák közötti párbeszédet, valamint a kulturális örökség, illetve a kortárs művészeti és alkotói tevékenység közötti kapcsolatok kialakítását.

c) A címre pályázó helyszínek tájékoztatnak szervezeti kapacitásukról, amelyben meghatározzák, hogy az adott helyszín miként valósítja meg tervezett projektjeit, célkitűzéseit. Ez az alábbi elemeket tartalmazza:

- a helyszín gondos kezelésének biztosítása, beleértve a célok és a mutatók meghatározását;
- a helyszín védelmének és a jövőbeli generációk számára való megőrzésének biztosítása a vonatkozó örökségvédelmi szabályozásnak megfelelően;
- a helyszínek felkészítése a látogatók színvonalas fogadására (pl. történelmi bemutatás, a látogatók tájékoztatása, táblák elhelyezése);
- a helyszín megismerhetőségének biztosítása a nyilvánosság lehető legszélesebb köre számára, többek között a helyszín e célból történő átalakítása vagy a munkatársak képzése révén;
- a fiatalokra fordított különleges figyelem, például azáltal, hogy a helyszínre való eljutásuk elsőbbséget élvez;
- a helyszín fenntartható turisztikai célpontként való népszerűsítése;
- egységes és átfogó kommunikációs stratégia kidolgozása a helyszín európai jelentőségének kiemelésére;
- annak biztosítása, hogy a helyszín kezelésében a lehető legjobban érvényesüljenek a környezetvédelmi szempontok;
- a helyszín nemzetközi híre és elismerései, tagsága nemzetközi szervezetekben, a helyszín nemzetközi jelenlétének erősítése céljából tervezett tevékenységek.

A kitöltött pályázati formanyomtatvány része a címet nyert helyszínek négyévente megvalósuló ellenőrzési eljárásának és az annak keretében elkészítendő monitoring jelentésnek, amely során ellenőrzik, hogy az adott helyszínek továbbra is betartják-e a pályázatukban benyújtott projektben és munkatervben foglaltakat, az előzetes nemzeti szintű kiválasztási évben (2018) már megvalósuló, vagy legkésőbb a kijelölés évében (2020) elkezdett, valamint az azt követő négy évben tervezett tevékenységeket illetően.

Döntés

1.) A nemzeti szintű kiválasztás szintjén: A tanácsadó testület részletes indokolással ellátott javaslatot tesz a miniszternek az Európai Örökség cím elnyerésére az Európai Bizottság felé felterjesztendő helyszínekre. A miniszter a testület javaslatának beérkezését követően a fenti kritériumok alapján dönt az EU határozatban meghatározott célkitűzéseknek leginkább megfelelő, pályázati évenként legfeljebb két helyszínről, és döntéséről értesíti a pályázókat. A miniszter a kiválasztott legfeljebb két helyszín pályázatát 2019. március 1-jéig megküldi az Európai Bizottság részére.

Transznacionális helyszín esetében a miniszter döntését a koordinátor szerepet betöltő helyszínre, valamint a transznacionális helyszín egészére vonatkozóan hozza meg, a részt vevő tagállamok illetékes nemzeti szervének a részt vevő helyszínre vonatkozó egyetértő nyilatkozatát nem bírálhatja felül. Döntéséről értesíti az érintett nemzeti szervet.

Ha a transznacionális helyszín megfelel az EU határozat 7. cikkében foglalt valamennyi kritériumnak, a kiválasztás során elsőbbséget élvez.

2.) Az Európai Bizottság szintjén: Az Európai Bizottság az Európai testület - amely 13 független szakértőből álló testület - véleménye alapján hozza meg döntését 2020. első negyedévében. Az EU határozat 11. cikkének 2. bekezdése szerint kiírásonként, tagállamonként egy helyszín díjazható az Európai Örökség címmel. <http://www.kormany.hu>